

Η Ανάδειξη των Βασικών Διαφορών στο Διοικητικό Έργο του Μάνατζερ και του Ποιμένα (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

[/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η Καθοριστική Αυθεντία στο Έργο της Διοίκησης μιας Επιχείρησης και της Εκκλησίας. Η Άσκηση της Εξουσίας από τον Μάνατζερ και τον Ποιμένα.

Η αποτελεσματικότητα μιας εταιρείας συναρτάται με το βαθμό στον οποίο ο μάνατζερ θα επιτύχει να ενεργοποιήσει τις διαδικασίες του προγραμματισμού, της οργάνωσης, της διεύθυνσης και του ελέγχου, που ασκούνται στην επιχείρηση, προκειμένου να επιτευχθούν αποτελεσματικά οι στόχοι της. Είναι φανερό, ότι υποκείμενο όλων αυτών των ενεργειών, με τις οποίες επιτυγχάνονται οι στόχοι μιας κοινωνικής οργάνωσης αξιοποιώντας αποτελεσματικά συγκεκριμένους πόρους, είναι ο μάνατζερ.

Χωρίς να υποτιμάται μεθοδολογικά η συμβολή του προγραμματισμού, της οργάνωσης, της διεύθυνσης και του ελέγχου του ποιμαντικού έργου, ο Χριστός αποτελεί αναμφισβήτητη την αρχή κάθε ποιμαντικής δραστηριότητας και μοναδική αυθεντία στο έργο της διαποίμανσης [119]. Το ποιμαντικό έργο συνιστά υπερφυσικό έργο με μυστηριακό χαρακτήρα, το οποίο τελεσιουργεί ο ίδιος ο

Χριστός [120]. Ο ποιμένας καλείται να αναδειχθεί σε χαρισματικό λειτουργό και καταλυτικό φορέα αυτού του έργου, το οποίο διαρκώς οφείλει να παραπέμπει τους πιστούς στον σωτήρα Χριστό και όχι σε μια έστω και χαρισματική ανθρώπινη προσωπικότητα.

Τα άτομα, τα οποία δραστηριοποιούνται σε μια επιχείρηση, πρέπει να παράξουν εκροές, που η επιχείρηση θα τοποθετήσει στην αγορά, προκειμένου να αποκτήσει συγκριτικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Τα συγκριτικά αυτά πλεονεκτήματα δε δημιουργούνται ούτε τυχαία, ούτε χωρίς προσπάθεια και προγραμματισμό. Προϋποθέτουν συνδυασμό θεωρητικής και εμπειρικής γνώσης και αμφίδρομη συνεργασία των στελεχών της επιχείρησης, που καλείται να συντονίζει ο μάνατζερ της. Πάνω απ' όλα όμως, η αναγκαιότητα της συνεχούς επιβεβαίωσης της συγκριτικής υπεροχής της εταιρείας έναντι των ανταγωνιστών της και οι άοκνες προσπάθειες των στελεχών της για συνεχή ποιοτική αναβάθμιση της θέσης της στην αγορά που έχει διαμορφωθεί, συμβάλλουν αποφασιστικά στην εμπέδωση μιας φίλαρχης κουλτούρας.

Αντίθετα, η επιθυμία της φιλαρχίας πρέπει να εκβάλλεται από την ψυχή του ιερέα. Ο ποιμένας πρέπει να πολιτεύεται πάντα με ταπεινό φρόνημα και να στηρίζει την ποιμαντική του διακονία στη βιβλική αρχή ότι «οί ἔσχατοι ἔσονται πρῶτοι [121]». Στα πλαίσια αυτά, η έμπονη αγάπη και η υποστήριξη του άλλου, του πλησίον ή του αδελφού βιώνεται και προβάλλεται εκ του ποιμένα ως η υπέρτατη αρχή πνευματικής προαγωγής και πρόοδου κάθε χριστιανού που αγωνίζεται στην παλαίστρα των πνευματικών αρετών.

Στην επιχείρηση υπάρχουν σχέσεις εξουσίας, με την έννοια ότι για κάθε ζήτημα που απαιτείται απόφαση, υπάρχει «νόμιμο» δικαίωμα, που προσδιορίζει ποιος ή

ποιοι θα αποφασίσουν και ποιοι είναι υποχρεωμένοι να συμμορφωθούν σ' αυτήν ή να την εκτελέσουν. Η άσκηση διοίκησης ουσιαστικά στηρίζεται στο δικαίωμα του μάνατζερ να δίνει εντολές και στην αντίστοιχη υποχρέωση των υφισταμένων του να τις εκτελούν. Το δικαίωμα αυτό πηγάζει από τη θέση που κατέχει ο μάνατζερ, συμπληρώνεται όμως και από την επιρροή που διαθέτει σαν προσωπικότητα και ασκεί επί των υφισταμένων του [122].

Στη Εκκλησία οι ποιμένες αναδεικνύονται επίσης, σε φορείς μοναδικής εξουσίας, που τους παραχωρήθηκε κατά τη χειροτονία τους από τον ίδιο το Θεό. Ωστόσο, συγκρίνοντας κανείς την εξουσία ενός ποιμένα με την εξουσία ενός μάνατζερ, θα μπορούσε να διακρίνει, πέραν της παραπάνω ταυτότητας, και μια βασική διαφορά: Οι ποιμένες διά της χειροτονίας τους δεν καθίστανται φορείς κοσμικής εξουσίας και επιβολής, αλλά πνευματικοί καθοδηγητές του ποιμνίου τους, που αντιλαμβάνονται την αποστολή τους ως διακονία και αυτοπροσφορά. Ο ίδιος ο Κύριος εξάλλου, ο οποίος « ουκ ήλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι [123]», μας υπέδειξε το παραπάνω διακονικό πνεύμα. Ο ρόλος της εκκλησιαστικής εξουσίας είναι όχι τιμωρητικός, αλλά θεραπευτικός από τη νόσο της αμαρτίας, προληπτικός, φιλόανθρωπος και διακονικός [124]. Και οποιαδήποτε διάκριση σε ποιμένες και ποιμαινόμενους δε συνιστά μια ουσιαστική, αλλά μια λειτουργική διάκριση στο σώμα της Εκκλησίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύτακτη λειτουργία του [125]. Σε τελική ανάλυση, όλοι οι πιστοί συναποτελούν πρόβατα του αρχιποίμενα Χριστού και σύνδουλοι ενώπιον Του.

Η βάση για την πνευματική προκοπή και τελείωση του χριστιανού είναι η υπακοή στον πνευματικό πατέρα. Η υπακοή εξάλλου, αποτελεί κορυφαία μοναχική αρετή, με την οποία καταπολεμείται η φιλαυτία, που είναι η μητέρα των παθών και καλλιεργείται η ταπεινοφροσύνη, που αποτελεί την ουσία όλων των αρετών. Με την υπακοή στον πνευματικό πατέρα καταπολεμείται το ατομικό θέλημα και καλλιεργείται η υπακοή στο Θεό [126]. Ο άνθρωπος απελευθερώνεται από το πνεύμα του εγωισμού και διανοίγεται στην αγάπη προς το Θεό και τον πλησίον. Εκ πρώτης όψεως, θα μπορούσε κάποιος να εντοπίσει ταυτότητα μεταξύ της συμμόρφωσης των υπαλλήλων στα κελεύσματα του διοικητικού προϊσταμένου τους και της υπακοής των χριστιανών στον πνευματικό τους πατέρα.

Η στόχευση όμως, είναι εντελώς διαφορετική : Στην πρώτη περίπτωση, η υποχρέωση πειθαρχίας των εργαζομένων στις εντολές του μάνατζερ υπαγορεύεται από την αναγκαιότητα επίτευξης των στόχων της εταιρείας, στην οποία οφείλει να ανταποκρίνεται. Η υποχρέωση για υπακοή κάθε μέλους της επιχείρησης σε κάποιον ανώτερο πηγάζει, σε τελική ανάλυση, από την σύμβαση που το συνδέει μ' αυτή. Η σύμβαση δημιουργεί δέσμευση, δηλαδή απώλεια ενός ποσοστού της ελευθερίας του ατόμου και υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις του προϊσταμένου, ο οποίος λειτουργεί ως εκπρόσωπος της επιχείρησης [127]. Στη δεύτερη περίπτωση, η υπακοή του χριστιανού στις νουθεσίες του πνευματικού πατέρα αποσκοπεί στην πάταξη της φιλαυτίας του και την τελείωση του ίδιου του πιστού στην αγάπη. Διά της οικειοθελούς υπακοής του στις νουθεσίες του πνευματικού του πατέρα, ο χριστιανός χειραγωγείται βαθμιαία να αναδειχθεί σε δούλο Κυρίου και να μεταβεί σταδιακά από τη δουλεία των παθών στην πραγματική ελευθερία του Χριστού. Αυτό όμως, στον χώρο της ορθόδοξης πνευματικότητας δε συνιστά εν τέλει απώλεια ελευθερίας, αλλά ουσιαστική εν Χριστώ αποκατάστασή της.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

119. π. Γκίκας, Α. 1997. *Μαθήματα ποιμαντικής*. Θεσσαλονίκη : Δεδούσης, σσ. 58-59.

120. Όπ. παρ. σ. 31.

121. Μτ. κ', 16. Βλ. σχ. π. Καλλιακμάνης, Β. 2005. *Ο εκκλησιολογικός χαρακτήρας της ποιμαντικής*. Θεσσαλονίκη : Μυγδονία, σ. 85.

122. Φλώρος, Χ. Όπ. παρ. σ. 109.

123. Ιω. ιγ', 14- 15.

124. π. Καλλιακμάνης, Β. Όπ. παρ. σ. 86.

125. π. Καψάνης, Γ. 2003. *Η ποιμαντική διακονία κατά τους ιερούς κανόνες*. Αθήνα

: Άθως, σ.93.

126. π. Καλλιακμάνης, Β. Όπ. παρ. σ. 185.

127. Φλώρος, Χ. Όπ. παρ. σ. 110.